

Утвърден със Заповед № РД 01-46 от 23.01.2013 г.

и изменен и допълнен със Заповед № РД 01-361 от 26.04.2013г.

на министъра на труда и социалната политика

ПРОЕКТ „ШАНС ЗА УСПЕХ”

I. АНАЛИЗ И ОПИСАНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ПРОБЛЕМ, КЪМ РЕШАВАНЕТО НА КОЙТО Е НАСОЧЕН ПРОЕКТЪТ

През 2012 г. безработицата в България остава висока. По данни от Наблюдението на работната сила на НСИ през първото полугодие на 2012 г. безработните лица в страната са средно 415.5 хил., а коефициента на безработица достига средно за периода - 12.6%. В сравнение със същия период на 2011 г. броят на безработните лица се е увеличил с 32.8 хил.

Безработицата сред младежите остава висока - средно за първото полугодие на 2012 г. броят на безработните младежи (15–24г.) е 71.3 хиляди (при 63.7 хил. за същия период на 2011 г.), а коефициентът на младежка безработица е 29.9%. Съгласно сезонно изгладените данни на Евростат коефициентът на младежка безработица в България през юли 2012 г. е 29.4% при средна стойност за ЕС 27 от 22.5%.

С още по-високи нива е безработицата сред лицата попадащи във възрастова група между 25 и 34 години. През първото полугодие на 2012 г. броя на безработните лица от тази възрастова група е 112,3 хил., или с 17,1 хил. повече в сравнение със същия период на предходната година. Негативни са и данните за безработните лица на възраст над 55 години. При тях увеличението спрямо 2011 г. е с 8.9 хил. и достига средно 54.65 хил. лица за периода.

Данните на административната статистика на Агенцията по заетостта също показва подобни тенденции. Регистрираната безработица през първото полугодие на 2012 г. отчита 367 868 безработни лица средномесечно, като този брой е с 6.7% по-висок спрямо същия период на 2011 г. Равнището на регистрирана безработица средно за първото полугодие е 11.2% или с 0.7 п.п. по-високо спрямо същия период на 2011г. Друга негативна тенденция е увеличението на входящия поток и намалението на изходящия поток от безработни лица. Входящият поток от безработни нараства с 10%, а изходящият намалява с 5.9% в сравнение с първото полугодие на 2011 г.

Обезпокоителни са данните за целевите групи на пазара на труда. Средно за първото полугодие на 2012 г. броят на **безработните младежи** на възраст до 29 г. е

73 325 души (нарастват с 13.9% спрямо същия период на 2011 г.). Те са 19.9% от всички безработни лица.

Безработните над 50-годишна възраст са 130 635 средно за първото полугодие (нарастват с 3.9% спрямо същия период на 2011 г.), делът им е 35.5% от всички безработни.

Безработните без квалификация и специалност са 205 413 лица средномесечно през първите шест месеца (нарастват с 4.7% спрямо същия период на 2011 г.), те са 55.8% от всички безработни.

Продължително безработните са средно 122 484 за първото полугодие (с 0.8% повече спрямо същия период на 2011 г.), те са 33.3% от всички безработни. За август броят им е 115 099 или 32.7% от всички безработни.

Хората с увреждания, регистрирани в бюрата по труда, през първото полугодие на 2012 г. са средно 15 451, те са 4.2% от всички безработни. През август са 14 969 или 4.3% от всички безработни.

Основните предизвикателства на пазара на труда през 2013 г. ще бъдат:

- Високо равнище на безработица, в т.ч. сред младежите до 29 годишна възраст при съществена диференциация по региони;
- Сегментиран пазар на труда с ниска мобилност, недостатъчна гъвкавост и сигурност и със силно влияние на сезонния фактор;
- Висок процент на неактивни лица, в т.ч. обезкуражени лица;
- Висок процент на продължително безработни лица;
- Нисък процент на новоразкрити работни места на първичния пазар на труда;
- Влошена ситуация на пазара на труда в Европа като цяло, както и в страни като Гърция и Испания, от където се завръщат българи без работа;
- Висок дял на неформалната икономика при прилагане на трудовото и други законодателства и възпрепятстване на добрите практики от страна на добросъвестния бизнес;
- Увеличаващ се процент на незаетите лица на възраст над 50 години, който с увеличаване на пенсионната възраст ще доведе до правопрпорционално нарастване на незаетите над 50 годишна възраст, което фактор за формализиране на групата като едно от основните предизвикателства на пазара на труда.

II. ЦЕЛИ НА ПРОЕКТА

2.1. Обща цел

Повишаване на конкурентоспособността на пазара на труда на безработни лица от целевите групи, чрез качествено и адекватно на изискванията на работодателите обучение и осигуряване на субсидирана заетост в съответствие с придобитата квалификация.

2.2. Специфичните цели:

- Повишаване знанията и уменията на работната сила, чрез придобиване на нови знания и умения от 300 безработните лица, в съответствие с нуждите на работодателите;

- Ограничаване на безработицата в региони с високо равнище на безработица, чрез устройване на субсидирани работни места на 150 от успешно завършилите обучение;

III. УЧАСТНИЦИ И ОБХВАТ НА ПРОЕКТА

3.1. Дейностите по Проекта са насочени към целевите групи на пазара на труда през 2013 г., като с приоритет ще бъдат:

- Безработни младежи до 29 г. без квалификация и/или без трудов опит;
- Безработни лица над 50 г. без квалификация;
- Лица с увреждания.

3.2. В Проекта ще бъдат включени 300 безработни лица, регистрирани в Д БТ на територията на следните региони:

- регион Бургас – 40 безработни лица;
- регион Варна – 100 безработни лица;
- регион Ловеч – 100 безработни лица;
- регион Пловдив – 40 безработни лица;
- регион София - 20 безработни лица;

IV. ПРИНЦИПИ НА ПРОЕКТА

4.1. Законосъобразност и нормативна обосновааност - проектът е разработен на основание чл. 31 от Закона за насърчване на заетостта и в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение;

4.2. Прозрачност и отвореност на Проекта – ангажиране в реализацията на Проекта на различни управленски, икономически и обществени структури на национално и местно ниво;

4.3. Ресурсна осигуреност – осигуряване на необходимите средства от държавния бюджет, съгласно Националния план за действие по заетостта;

4.4. Недопускане на дискриминация, основана на възраст, религиозни убеждения, етническа, политическа или полова принадлежност;

4.5. Партньорство и сътрудничество за постигане на целите на Проекта.

V. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА

5.1. Управление на Проекта

- Създаване на подходяща организационна подготовка за стартиране на проекта, сключване на договори с екипа за организация и управление, осигуряване на необходимата материално-техническа база;

- Подготовка на екипа за организация и управление и за изпълнение на проекта по отношение на правната рамка, финансовата отчетност и контрола;

- Провеждане на работни срещи на екипа за управление и координатори на изпълнението на основни дейности;

- Изработване на подробен график за изпълнение на дейностите;

- Сключване на договори с експерти и преподаватели;

- Подбор на бенефициенти за изпълнение на дейностите по обученията съвместно от АИКБ и Дирекции „Бюра по труда“;

- Отчитане на извършените дейности от страна на екипа за управление на проекта, преподавателите и експертите. Отчитане на присъствието на обучаемите по време на обученията чрез ежемесечни присъствени списъци, които съответстват на предварително разписаните за всяко едно обучение графици.

- Анализиране на очакваните и постигнати резултати от дейностите по проекта, посредством анкетни карти.

5.2. Провеждане на обученията

На всяко безработно лице, включено в проекта, се предоставя пакет от обученията, който включва обучение по ключова компетентност „Управление на конфликти“ от Обществени и граждански компетентности, с продължителност 30 учебни часа, и обучение за придобиване на професионална квалификация, с продължителност 300 учебни часа. Обученията за придобиване на професионална квалификация ще бъдат в шест професионални направления, в зависимост от спецификата на възможностите за заетост и структурата на безработицата в съответните региони.

Пакетите от обученията са както следва:

НАПРАВЛЕНИЕ: СТРОИТЕЛСТВО-582		
ПЪРВИ ПАКЕТ	Обучение по ключова компетентност 6: Обществени и граждански компетентности - „Управление на конфликти“	30 часа
	Обучение по професия "Помощник пътен строител"-582090, специалност "Пътища, магистрали и съоръжения"-5820901	300 часа
	ОБЩО:	330 часа

НАПРАВЛЕНИЕ: ТЕХНИКА 52		
ВТОРИ ПАКЕТ	Обучение по ключова компетентност 6: Обществени и граждански компетентности - „Управление на конфликти“	30 часа
	Обучение по част от професия "Монтьор на транспортна техника"- 525020, специалност "Пътностроителна техника" - 5250202	300 часа
	ОБЩО:	330 часа

НАПРАВЛЕНИЕ: АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ-345		
ТРЕТИ	Обучение по ключова компетентност 6: Обществени	30 часа

ПАКЕТ	и граждански компетентности - „Управление на конфликти“	
	Обучение по част от професия "Икономист"-345120, специалност "Търговия"-3451202	300 часа
	ОБЩО:	330 часа

НАПРАВЛЕНИЕ: СЕКРЕТАРСКИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ОФИС ДЕЙНОСТИ-346		
ЧЕТВЪРТИ ПАКЕТ	Обучение по ключова компетентност 6: Обществени и граждански компетентности - „Управление на конфликти“	30 часа
	Обучение по част от професия "Офис секретар"-346020, специалност "Административно обслужване"-3460201	300 часа
	ОБЩО:	330 часа

НАПРАВЛЕНИЕ: ПРИЛОЖНА ИНФОРМАТИКА-482		
ПЕТИ ПАКЕТ	Обучение по ключова компетентност 6: Обществени и граждански компетентности - „Управление на конфликти“	30 часа
	Обучение по професия "Оператор на компютър"482030, специалност "Текстообработване"4820301	300 часа
	ОБЩО:	330 часа

НАПРАВЛЕНИЕ: ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ-541		
ШЕСТИ ПАКЕТ	Обучение по ключова компетентност 6: Обществени и граждански компетентности - „Управление на конфликти“	30 часа
	Обучение по професия "Работник хранително-вкусова промишленост" - 541050, специалност "Хранително-вкусова промишленост" - 5410501	300 часа
	ОБЩО:	330 часа

Обученията по ключова компетентност „Управление на конфликти” и професионалните обучения за придобиване на професионална квалификация ще се

извършват по предварително разработени учебни програми, съответно Приложение 1 и Приложение 2. Обученията ще се осъществяват в дневна присъствена форма с продължителност от 8 учебни часа по предварително разработен график.

Обученията по региони ще се провеждат от следните обучаващи институции:

- регион Варна – обученията по ключова компетентност и професионалните обучения ще се провеждат от "Териториален център за квалификация и преквалификация" ООД;

- регион Ловеч – обученията по ключова компетентност „Управление на конфликти” и професионалните обучения ще се провеждат от "Икомс" ЕООД;

- региони Бургас, Пловдив, и София – обученията по ключова компетентност „Управление на конфликти” и професионалните обучения ще се провеждат от „Академия за професионално развитие ЕКСПЕРТ” ЕООД.

На лицата, успешно завършили обучение по ключова компетентност „Управление на конфликти” ще бъде издаден сертификат за преминато обучение. На успешно завършилите обучение за придобиване на степен на професионална квалификация ще бъде издадено свидетелство за професионална квалификация, а на успешно завършилите обучение по част от професия – удостоверение за професионално обучение.

5.3. Субсидирана заетост при работодател в съответствие с придобитите по проекта знания и умения

Субсидирана заетост за срок от три месеца ще бъде осигурена на 50% от успешно завършилите професионално обучение участници в проекта въз основа на предварително проучване на реалните потребности на работодателите в момента и получените от работодатели подкрепящи писма. На наетите лица ще се предоставят средства в размер на минималната работна заплата за страната и съответните законоустановени осигурителни плащания за срок от три месеца.

Работодателите по региони ще бъдат както следва:

регион Бургас - гр. Ямбол	1. "Кирил и Таня" ООД
регион Варна - гр. Варна	1. "Пътища и мостове" ЕООД - Варна 2. "Хидстрой" АД – Варна 3. „Автомагистрали-Черно море“ АД - Шумен 4. „ИНЖСТРОЙИНЖЕНЕРИНГ”ЕООД гр.Варна
регион Ловеч гр. Плевен	1. "Евро стил - Р" ЕООД 2. "Елиом - ВМВ" ЕООД 3. "Бенстар" ООД

гр. Павликени	4. "Полибор Мебел Лукс" ООД 5. "Евелин Комерс" ООД 6. "Аполи Инвест" ЕООД 7. "Неви Текс Груп" ЕООД 8. "Бенстар" ООД 9. "Делта сървиз БГ" ЕООД 10. "Евелин Комерс" ООД 11. "Евролукс-99" ЕООД 12. „Полибор”ООД 13. Адвокатско д-во „Петранов, Недков и партньори” 14. „Симе-Плевен” ЕООД 15. ПГЕХТ „Проф.Ас.Златаров” 1. ПГАТ „Цанко Церковски“ 2. СОУ „Бачо Киро“ 3. ОУ „Св. Кл. Охридски”
регион Пловдив	1. "БЕЛАА България" АД 2. "Димитър Маджаров-2"ЕООД 3. "СИТЕКС " ООД 4. "Слънчеви лъчи ООД"-хипермаркет 5. „ОМК“ АД 6. „Филипополис”ООД гр.Пловдив
регион София	1. “Зита строй” АД 2. „Наш дом“ АД 3. „Централ 52“ ЕООД

VI. ИНСТИТУЦИИ, АНГАЖИРАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

6.1. Министерство на труда и социалната политика

- Министърът на труда и социалната политика /МТСП/ утвърждава проекта на основание чл. 31, ал. 5 от Закона за насърчаване на заетостта, а при необходимост утвърждава изменения и допълнения;
- Осъществява обща координация и контрол по изпълнение на проекта;
- Осигурява необходимите средства от бюджета на МТСП за активна политика за реализация на проекта в съответствие с НПДЗ през 2013 г.

6.2. Агенция по заетостта /АЗ/

- Осигурява методическо ръководство и координация при изпълнение на Проекта;
- Разпределя финансовите средства за реализация на Проекта по региони;
- Осигурява информация за реализацията на Проекта;
- Осъществява контрол по изпълнението на Проекта;
- Популяризира Проекта на национално ниво.

6.3. Дирекции "Регионални служби по заетостта"

- - Популяризират проекта на регионално ниво;
- Оказват методическа помощ и съдействие на Дирекции "Бюро по труда" при реализация на проекта;
- Превеждат необходимите средства по сключените от дирекции "Бюро по труда" договори с обучаващата институция по проекта;
- Оказват методическа помощ и съдействие на ДБТ по изпълнението на Проекта.

6.4. Дирекции "Бюро по труда"

- Популяризират и разясняват Проекта на местно ниво.
- Информират регистрираните безработни лица от целевата група за дейностите по Проекта;
- Съвместно с представители на АИКБ осъществяват подбор на безработни лица за включване в Проекта;
- Сключват договори с безработните лица, включени в обучения по Проекта;
- Сключват договори с "Териториален център за квалификация и преквалификация" ООД, "Икомс" ЕООД и „Академия за професионално развитие ЕКСПЕРТ” ЕООД за провеждане на обучение по ключова компетентност „Управление на конфликти” и професионално обучение;
- Сключват договори с работодателите, наели бенефициенти от Проекта;
- Заявяват потребности от средства, необходими за изпълнение на проекта в дирекции “Регионална служба по заетостта”;
- Осъществяват текущ контрол по изпълнението на договорите;
- Предоставят информация на заинтересованите институции във връзка с реализацията на Проекта.

6.5. Асоциация на индустриалния капитал в България

- Отговаря за цялостното изпълнение на проекта, като създава организация, подпомага и гарантира качествено му изпълнение чрез екип за организация и управление на Проекта.
- Организира и контролира работата на екипа;
- Запознава обществеността с целите на проекта;

- Съвместно с представители на дирекции “Бюро по труда” осъществява подбор на безработни лица за включване в Проекта;
- Популяризира Проекта и постигнатите резултати чрез интернет страници и прес-съобщения в местен печат и списания;
- Предоставя на АЗ текуща информация и окончателен доклад за резултатите от изпълнението на Проекта, в т.ч. субсидираната заетост.

6.6. Обучаващи институции по проекта - "Териториален център за квалификация и преквалификация" ООД, "Икомс" ЕООД и „Академия за професионално развитие ЕКСПЕРТ” ЕООД

- Сключват договори с Дирекции “Бюро по труда” за финансиране на дейностите по обучения по Проекта;
- Реализират обучения по ключова компетентност „Управление на конфликти” по програма, Приложение 1;
- Провеждат професионални обучения за придобиване на професионална квалификация – Приложение 2;
- Издават съответните документи за завършено обучение по ключова компетентност „Управление на конфликти” и професионално обучение;
- Изготвят документацията за реализираните дейности по обучение по Проекта.

6.7. Работодатели по Проекта

- Сключват договори с Дирекции “Бюро по труда” за финансиране на дейностите по субсидирана заетост по Проекта;
- Сключват, за срок от 3 месеца, индивидуални трудови договори с безработните лица, наети на субсидирани работни места;
- Създават необходимата организация за работа на лицата;
- Осигуряват здравословни и безопасни условия за труд;
- Изплащат трудовите възнаграждения за фактически отработено време на наетите по Проекта лица и ги осигуряват в съответствие с разпоредбите на Кодекса на труда, КСО и Закона за здравното осигуряване;
- Изготвят и представят в Дирекция “Бюро по труда” отчетна документация съгласно изискванията на сключените договори по Проекта;
- Предоставят необходимата информация, свързана с реализацията на Проекта.

VII. ФИНАНСИРАНЕ

Министерството на труда и социалната политика чрез средствата за активна политика, осигурявани от Държавния бюджет и планирани за реализация на Проекта съгласно НПДЗ-2013г., финансира изпълнението на Проекта.

За всяко безработно лице, включено в обучение, на обучаващата институция се предоставят средства за обучение за ключова компетентност „Управление на конфликти” и средства за професионално обучение за придобиване на професионална квалификация.

На всяко безработно лице, включено в обучение, се предоставя стипендия за всеки присъствен ден.

На до 10% от безработните лица, включени в обучение, се предоставят средства за транспортни разходи, когато обучението се провежда в населено място, различно от местоживеенето.

За всяко безработно лице, наето на пълно работно време, на работодателя се предоставят средства за:

- трудово възнаграждение не по-високо от минималната работна заплата за страната, при пълен работен ден, за действително отработеното време;
- допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в КТ и нормативните актове за неговото прилагане;
- възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 или член 319 от КТ;
- парични възнаграждения по чл. 40, ал. 5 от КСО;
- дължими вноски за сметка на работодателя съгласно чл. 30а, ал. 1, т. 4 от ЗНЗ Дължими вноски за сметка на работодателя съгласно чл. 30 а, ал.1, т. 4 и т. 5 от ЗНЗ за фондовете "Пенсии", "ТЗПБ" и "ОЗМ", ДЗПО и НЗОК и за фонд "Безработица". Средствата се предоставят за не повече от 3 месеца в размери, определени в НПДЗ 2013 г.

Работодателите осигуряват средства за обезпечаване на всички задължителни плащания по Кодекса на труда, които не се поемат от държавния бюджет и осигуровките върху тях.

Дейности	Включени лица бр.		Финансиране от ДБ - лв.	
	обучение	заетост	Единичен размер	Общо
Обучение за ключова компетентност	300	-	140	42 000
Професионално обучение за придобиване на професионална квалификация	300	-	600	180 000
Стипендии за 43 дни	300	-	8	103 200
Транспорт за 10 % от включените в обучение, за 43 дни	30	-	10	12 900
Субсидирана заетост за 3		150		181 350

месеца			
	ОБЩО		519 450

VIII. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОЕКТА

Проектът се реализира през 2013 година, съгласно График за изпълнение на дейностите – Приложение 3. Изпълнението и отчитането на дейностите по Проекта се извършват в рамките на календарната година, но не по-късно от 13.12.2013 г.

IX. МОНИТОРИНГ, РЕЗУЛТАТИ И ПУБЛИЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

9.1. Мониторинг

Резултатите по Проекта ще се отчитат чрез следните методи:

- месечни присъствени списъци, които документират редовното присъствие на учебните занятия, брой на включените в курсовете представители на целевите групи;

- анкетни карти, които показват очакванията и удовлетвореността на участниците в обученията.

- оценки от междинни и окончателни изпити, положени от участниците в обученията - проверка на качеството на предоставеното обучение и степента на усвояемост на знанията;

- протокол от изпити на завършилите обучения за професионална квалификация, копие от издадени удостоверения и свидетелства на успешно завършилите - идентифицира се броят на успешно завършилите курсисти;

- други изисквания, според сключения договор с Възложителя.

Екипът ще предоставя на АЗ и МТСП текуща информация и окончателен доклад за резултатите от изпълнението на Проекта, в т.ч. субсидираната заетост.

9.2. Индикатори, които трябва да бъдат постигнати към края на Проекта:

- 300 безработни лица, успешно завършили обучение по ключова компетентност „Управление на конфликти” от „Обществени и граждански компетентности”;

- 300 безработни лица, успешно завършили обучение за придобиване на професионална квалификация;

- 150 лица, успешно завършили обучение за професионална квалификация, наети за 3 месеца чрез субсидирана заетост.

9.3. Осигуряване на публичност и информиране

При изпълнение на проектните дейности ще се отбелязва финансовия принос на Държавния бюджет на Република България на всеки продукт по проекта, включително:

- интернет страници;

- прес-съобщения в местен печат и списания;
- документи и учебни материали;
- доклади за вътрешно ползване и за външни партньори.

Изработването и доставката на материалите по осигуряване на публичност и информирание ще бъдат изцяло финансов принос на прилагашата организация и партньорите по проекта.

Приложения:

1. Учебна програма – обучение по ключова компетентност “Управление на конфликти” от “Обществени и граждански компетентности”
2. Учебни програми - професионално обучение за “Помощник пътен строител”, “Пътностроителна техника”, “Търговия”, “Офис секретар”, “Оператор на компютър”, “Работник в хранително-вкусовата промишленост”
3. График за изпълнение на дейностите